

METODOLOGIE 2

SP7MP_MTP2/01

PROJEKT

Pavla Stárková

(252703)

1. Téma

Subjektivní hodnocení zdravotního stavu u dětí staršího školního věku s diabetes mellitus ve vztahu ke kvalitě života.

2. Výzkumný problém

Zapojení dospívajících diabetiků do běžného života a kolektivu zdravých vrstevníků.

3. Hlavní výzkumná otázka

Vnímají dospívající diabetici své onemocnění jako omezující?

4. Vedlejší výzkumné otázky

Jakým způsobem se dospívající diabetici vyrovnávají se svým onemocněním?

Jaké znalosti mají dospívající diabetici o svém onemocnění?

Jakým způsobem dospívající diabetici tráví svůj volný čas?

Jaké znalosti mají spolužáci diabetických žáků o diabetes mellitus?

5. Typ výzkumu

Kvalitativní

6. Cíl výzkumu

Cílem práce je zjistit jaký je život dospívajícího diabetika z jeho pohledu a jak svoji nemoc vnímá.

7. Relevantnost tématu

V České republice se vlivem společenských změn objevuje nárůst civilizačních onemocnění spojených se životním stylem. Jedním z nich je také cukrovka, která je kromě genetických faktorů často zapříčiněna nesprávným životním stylem. Přibývá pacientů v dětském věku a neopomene ani děti ve starším školním věku, které se dostávají do puberty a zažívají tak fyzické a psychické proměny. Tato práce se tedy zaměří na dospívající diabetiky a jejich pohled na vlastní onemocnění a znalosti o jejich onemocnění.

8. Metoda sběru dat

Případová studie - budu spolupracovat pravděpodobně se třemi až pěti diabetickými žáky staršího školního věku. Pokusím se je vyhledat a kontaktovat přes známé či vybrané základní školy.

9. Proč případová studie

Touto formou nejlépe zjistím dostatek informací k tvorbě závěrů na dané výzkumné otázky. Případovou studii jsem si vybrala také z toho důvodu, abych mohla využít možnosti kvalitativního i z části kvantitativního výzkumu – v plánu mám provedení rozhovorů, pozorování, kazuistik a dotazníkového šetření.

Výhody: Využití sběru dat z kvalitativního i kvantitativního výzkumu. Případová studie je nejvhodnější pro dané téma pro komplexní náhled zohledňující další dotčené souvislosti.

Nevýhody: Časově náročná metoda. Potíže se sehnáním vhodných respondentů. Možná neochota účastníků výzkumu ke spolupráci či podání určitých informací. Při dotazníkovém šetření mohou být získané informace zkreslené.

Úryvek dotazníkového šetření pro spolužáky diabetických žáků:

1. POHLAVÍ:

- A) dívka
- B) chlapec

2. VĚK

Prosím, uveďte _____

3. POČET SOUROZENCŮ

Prosím, uveďte _____

2. MÁ NĚKDO VE TVÉ RODINĚ DLOUHODOBÉ ONEMOCNĚNÍ?

(například: vysoký krevní tlak, cukrovka, astma, a podobně)

- A) ne
- B) ano

Pokud jsi odpověděl/-a -Ano, uveď, prosím, jaké onemocnění u člena rodiny, kterého se to týká:

- matka _____
- otec _____
- sourozenec _____
- sourozenec _____
- prarodiče _____
- prarodiče _____

3. TRPÍŠ TY NĚJAKOU DLOUHODOBOU NEMOCÍ?

(například: vysoký krevní tlak, cukrovka, astma, a podobně)

- A) ne
- B) ano – uveď, prosím, jakou _____

4. JAK TRÁVÍŠ SVŮJ VOLNÝ ČAS?

(Zakroužkuj, prosím, častost u každé aktivity)

	vůbec	občas	často
A) sleduji televizi	1	2	3
B) hraji počítačové hry	1	2	3
C) hraji na hudební nástroj, zpívám	1	2	3
D) sportuji	1	2	3
E) chodím ven s kamarády, se psem	1	2	3
F) jiná činnost _____	1	2	3

10. Terénní poznámky:

Dotazníkové šetření bylo provedeno u žáků osmé třídy základní školy. Při vyplňování dotazníku žáky jsem byla přítomna. Otázky měli pouze k ot. č. 2, kdy si nebyli jisti, co všechno patří do dlouhodobých onemocnění. Jinak vše proběhlo v pořádku a žáci až překvapivě spolupracovali.

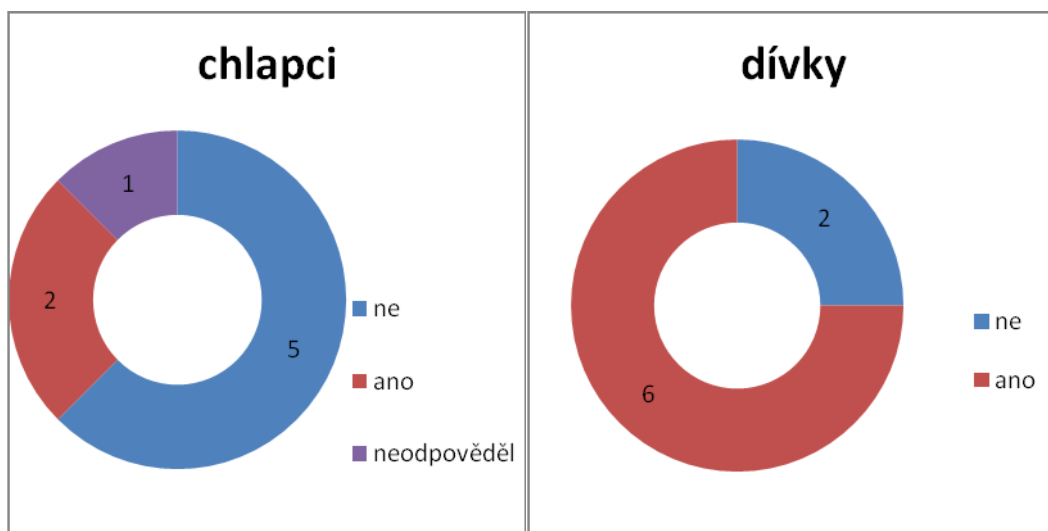
11. Výsledky z terénního výzkumu:

OTÁZKA Č. 1: POHLAVÍ ŽÁKŮ (tab. 1)

Tab. 1: Pohlaví žáků v osmém ročníku

pohlaví	počet ve třídě
chlapci	8
dívky	8

OTÁZKA Č. 2: MÁ NĚKDO VE TVÉ RODINĚ DLOUHODOBÉ ONEMOCNĚNÍ (obr. 1, obr. 2, tab. 2)

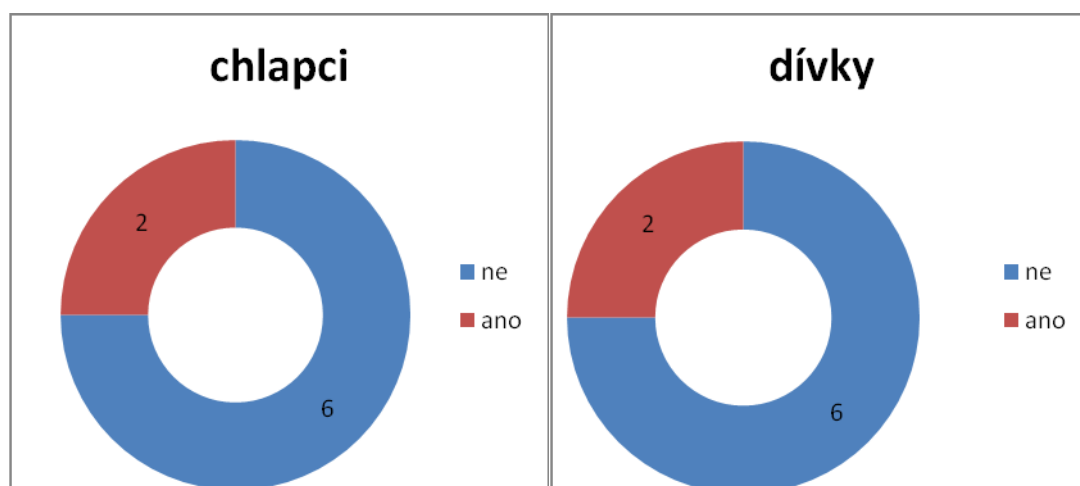
Obr. 1: graf odpovědí chlapců na OT č. 2

Obr. 2: graf odpovědí dívek na OT č. 2

Tab. 2: Onemocnění blízkých příbuzných žáků

chlapci	dívky
matka – cukrovka	matka – astma
otec – vysoký krevní tlak	sourozenec – epilepsie
matka – astma; sourozenec – atopický ekzém; sourozenec – alergie na lepek; prarodiče – cukrovka	matka – vysoký cholesterol; otec – alergie, vysoký cholesterol; prarodiče – cukrovka; prarodiče – cukrovka, alergie
prarodiče – vysoký krevní tlak	sourozenec – astma
sourozenec – cukrovka	prarodiče – cukrovka; prarodiče – cukrovka
	matka – vysoký krevní tlak

OT Č. 3: TRPÍŠ TY DLOUHODOBĚ NĚJAKOU NEMOCÍ (obr. 3, tab. 3)

Obr. 3: graf odpovědí chlapců na OT č. 3   Obr. 4: graf odpovědí dívek na OT č. 3

Tab. 3: Nemoci mající žáci

chlapci	dívky
alergie na pyl, atopický ekzém	alergie
astma	vysoký krevní tlak

OT Č. 4: JAK TRÁVÍŠ SVŮJ VOLNÝ ČAS (tab. 4, tab. 5)

Tab. 4: Odpovědi chlapců na OT č. 4

chlapci	vůbec	občas	často
sledují televizi	3	4	1
hrají počítačové hry		7	1
hrají na hudební nástroj, zpívám	7	1	
sportují		6	2
chodím ven s kamarády, se psem		2	6
jiná činnost	5	1 - motorka, kolo	2 - skaut, tanec, malba

Tab. 5: Odpovědi dívek na OT 4

dívky	vůbec	občas	často
sledují televizi	1	5	2
hrají počítačové hry	2	5	1
hrají na hudební nástroj, zpívám	5	3	
sportují	4	2	2
chodím ven s kamarády, se psem			8
jiná činnost	6	1 – pionýr	1 – zumba

12. Námět k modifikaci

V případě, že toto dotazníkové šetření budu podávat žákům, před položením dotazníkového šetření bych vysvětlila co to znamená dlouhodobé onemocnění s příklady, nebo bych toto vysvětlení vložila na začátek každého z dotazníků.

13. Literatura

1. BLAHUTKOVÁ, M. et al. *Psychologie zdraví*. 1.vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010. 128 s. ISBN 978-80-210-5417-2.
2. BRÁZDOVÁ, L. et al. *Průvodce diabetologií pro zdravotní sestry*. 1.vyd. Brno: Institut pro další vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví, 2000. 128 s. ISBN 80-7013-305-8.
3. HALUZÍK, M. et al. *Praktická léčba diabetu*. 1.vyd. Praha: Mladá fronta dnes a. s., 2009. 361 s. ISBN 978-80-204-2071-8.
4. HOLT, R. *Textbook of diabetes*. 4th ed. Chichester, West Sussex: Wiley-Blackwell, 2010. 1119 s. ISBN 978-14-051-9181-4.
5. LEBL, J. et al. *Abeceda diabetu: příručka pro děti a mladé dospělé, kteří chtějí o diabetu vědět víc*. 3. rozš. vyd. Praha: MAXDORF, 2008. 184 s. ISBN 978-80-7345-141-7.
6. MACHOVÁ, J.; KUBÁTOVÁ, D. et al. *Výchova ke zdraví pro učitele*. 1.vyd. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně, 2006. 250 s. ISBN 80-7044-768-0.
7. ONDREJKOVIČ, P.; POLIAKOVÁ, E. et al. *Protidrogová výchova*. 1.vyd. Bratislava: VEDA, 1999. 356 s. ISBN 80-224-0553-1.
8. PROVAZNÍK, K. *Hygiena školní práce*. 1.vyd. Praha: AVICENUM, zdravotnické nakladatelství, 1985. 168 s.
9. RAMEŠ, I. *Správná výživa při cukrovce*. 1.vyd. Praha: SCIENTIA MEDIVA, 1992. 48 s. ISBN 80-85526-07-7.
10. SVAČINA, Š. et al., *Klinická dietologie*. 1. vyd. Praha: GRADA, 2008. 384 s. ISBN 978-80-247-2256-6.